

Programmabegroting 2018

Meerjarenraming 2019-2021

Colofon

Versienummer: 0.1

Status: Concept

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Samenhang met Regionaal Beleidsplan	6
1.2	Ontwikkelingen	7
1.3	Overzicht baten en lasten programma's	10
2	Programma Crisis- en rampenbestrijding	11
2.1	Programma-onderdeel 'Voorkomen van'	11
2.2	Programma-onderdeel 'Voorbereiden op'	14
2.3	Programma-onderdeel 'Hulpverlening bij'	20
2.4	Wat kost het programma Crisis- en rampenbestrijding?	23
3	Programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV)	26
4	Interne dienstverlening	31
4.1	Interne dienstverlening	31
5	Paragrafen	35
5.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	35
5.2	Onderhoud kapitaalgoederen	38
5.3	Financiering	38
5.4	Bedrijfsvoering	41
5.5	Verbonden partijen	41
6	Financiële begroting	42
6.1	Uiteenzetting financiële positie	42
6.2	Incidentele baten en lasten	44
6.3	Stand en verloop reserves	44
6.4	Stand en verloop voorzieningen	44
6.5	Investeringsplanning	45
6.6	Grondslagen en resultaatbepaling, waardering / afschrijvingstermijnen	47
6.7	Baten en lasten per taakveld	51
6.8	Bijdragen deelnemende gemeenten	53
7	Bijlagen	54
7.1	Begrippenlijst	54
7.2	Verklaring van afkortingen	55

1 Inleiding

Al sinds enige jaren is de programmabegroting van de VRGZ opgesteld volgens de indeling van het Regionaal Beleidsplan. In dit plan zijn de bestuurlijke ambities voor de komende jaren verwoord.

In 2016 heeft het algemeen bestuur een Regionaal Beleidsplan VRGZ 2016-2019 vastgesteld. Verderop in deze begroting wordt nader ingegaan op de hoofdlijnen van dit beleidsplan.

Er is zoveel mogelijk een onderscheid gemaakt tussen teksten die betrekking hebben op de organisatie van de VRGZ en de invulling van de taken door de VRGZ ('going concern') en de teksten die betrekking hebben op de ambities in het jaar waarvoor de begroting is opgesteld. De teksten over de 'going concern' activiteiten van de VRGZ zijn in een aparte bijlage 'Wat is en doet de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid' aan deze programmabegroting toegevoegd. Beoogd doel is een compactere programmabegroting die sneller inzicht biedt in wat we willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen en wat we denken dat het gaat kosten.

De begroting van de VRGZ bestaat uit twee programma plus het onderdeel interne dienstverlening:

- Crisis- en rampenbestrijding;
- Regionale Ambulancevoorziening;
- Interne dienstverlening.

Ten opzichte van de voorgaande begrotingen is het laatstgenoemde onderdeel toegevoegd.

Eveneens nieuw ten opzichte van vorige begrotingen is dat het programma Crisis- en rampenbestrijding is opgedeeld in drie subprogramma's:

- Voorkomen van;
- Voorbereiden op;
- Hulpverlening bij.

De redenen voor deze specificatie van de voormalige productgroepen Risicobeheersing en Incidentbestrijding zijn:

1. Deze driedeling weerspiegelt beter waaruit het primaire proces van de VRGZ bestaat en wat de werkzaamheden van Brandweer, Regionale Ambulancevoorziening (RAV), Veiligheidsbureau, GHOR en meldkamer zijn. Wel geldt hierbij dat bij de ene sector de nadruk bijvoorbeeld meer ligt op hulpverlening, terwijl bij een andere sector dit meer ligt op voorbereiden.
2. Door deze driedeling is beter inzichtelijk te maken hoe de geldstromen binnen de VRGZ worden toebedeeld aan beleid en activiteiten. Ook dit is een vereiste van het BBV.

Voor elk van de subprogramma's zijn strategische en operationele doelen benoemd: wat willen we en hoe willen we dit realiseren. Deze begroting is dus niet opgebouwd langs de lijnen van wat de VRGZ is, maar langs de lijnen van wat de VRGZ doet: één organisatie die vanuit verschillende deskundigheden werkt aan een veiliger Gelderland-Zuid.

De genoemde streefwaarden zijn de waarden die wij nu kunnen leveren. Maar ze zijn nog niet volledig en nog niet voltooid. Ze zijn nog erg kwantitatief van aard. De volgende slag die wij willen maken is naar kwalitatieve waarden. Voorbeeld hiervan is hoeveel van onze afgegeven adviezen integraal worden overgenomen in plaats van alleen het aantal adviezen dat wij afgeven. Of de aanpassingen die bedrijven doen nadat er een inspectie is verricht, in plaats van alleen het aantal inspecties. De eerstgenoemde waarde zegt iets over effectiviteit, de tweede zegt alleen iets over de activiteit.

De begroting van de VRGZ is voor het eerst samengesteld op basis van de nieuwe BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). Dit betekent dat er een aantal nieuwe onderdelen worden vermeld zoals de beleidsindicatoren en het verplicht presenteren van overhead.

Daarnaast is de samenstelling van de cijfers gewijzigd. Waar voorheen gerapporteerd werd conform een meer klassieke indeling van de balans en verlies- en winstrekening, wordt nu een indeling gehanteerd waarbij cijfers worden opgenomen die zijn ingedeeld volgens de taakvelden zoals door de BBV verplicht zijn gesteld. Dit geeft andere inzichten. In de bijlage zijn de oude tabellen nog opgenomen. Waar relevant wordt in het document kort uiteengezet wat de uitgangspunten zijn die werden gehanteerd.

1.1 Samenhang met Regionaal Beleidsplan

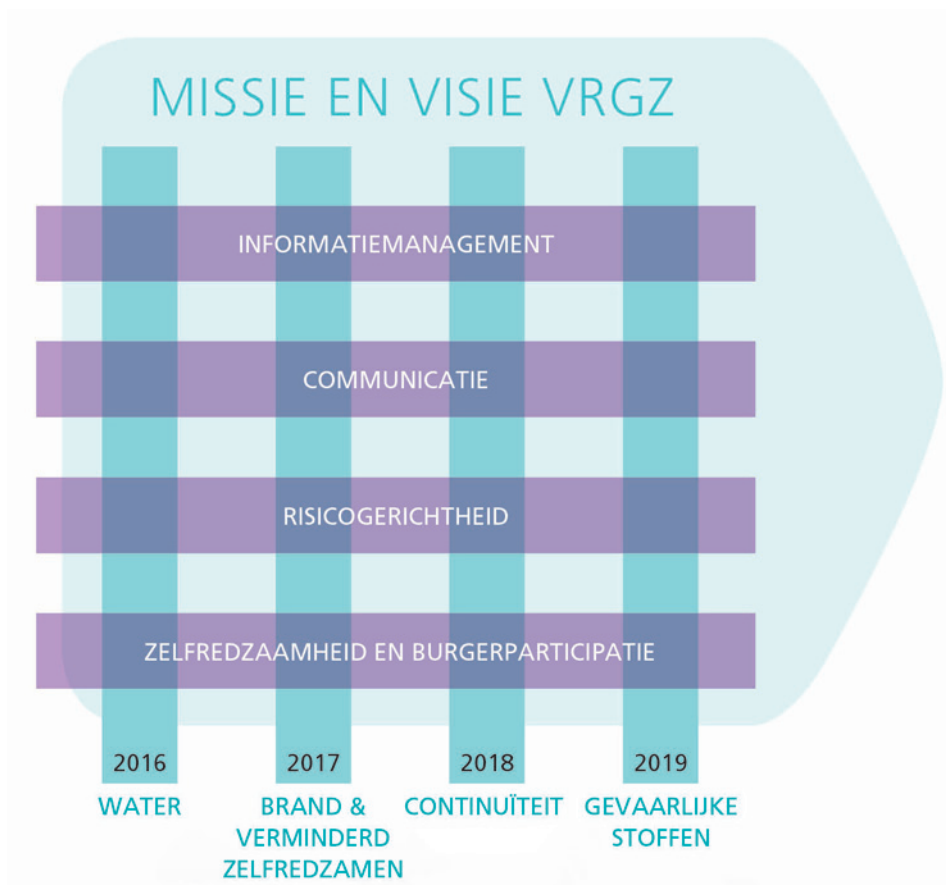
In het vastgestelde Regionaal Beleidsplan 2016-2019 is het begrip 'integraliteit' overkoepelend voor alle ambities voor de komende jaren: het zoeken naar en vinden van samenhang en bundelen van krachten binnen en buiten onze organisatie, daar waar het de veiligheid van onze burgers versterkt.

Het beleidsplan is opgebouwd volgens een aantal regionale en landelijke ontwikkelingen die zijn geclusterd tot vier thema's: zelfredzaamheid en burgerparticipatie, informatiemanagement, communicatie en risicogerichtheid.

Tevens richt het beleidsplan de aandacht op de belangrijkste risico's in Gelderland-Zuid die zijn genoemd in het regionaal risicoprofiel. Deze risico's zijn in het beleidsplan benoemd als jaarthema's. Doel van een jaarthema is om in de volle breedte aandacht te geven aan een belangrijk risico.

Hieronder wordt schematisch weergegeven hoe het beleidsplan is opgebouwd. De vier regionale en landelijke thema's zijn horizontaal aangeduid, de jaarthema's verticaal. Het integrale werken is er als het ware als een satéprikker doorheen gestoken.

Het Regionaal Beleidsplan richt zich in eerste aanleg op de crisis- en rampenbestrijding. Vanuit de interne dienstverlening wordt invulling gegeven aan de noodzakelijke randvoorwaarden en faciliteiten.

In de programma's worden de thema's uit het Regionaal Beleidsplan afzonderlijk belicht (hoofdstuk 2 en 3).

1.2 Ontwikkelingen

In de programmabegroting 2018 en meerjarenraming 2019-2021 is zo veel mogelijk rekening gehouden met nu al voorzienbare ontwikkelingen die op de veiligheidsregio afkomen. Voor een aantal ontwikkelingen geldt dat deze weliswaar bekend zijn, maar de beleidsmatige en financiële consequenties voor de veiligheidsregio zijn op dit moment nog onduidelijk. Hieronder worden deze ontwikkelingen genoemd.

1.2.1 Landelijke Meldkamerorganisatie

In 2011 heeft het kabinet besloten tot een schaalvergroting van de meldkamers in Nederland. Er zou een Landelijke Meldkamerorganisatie (LMO) komen die bestaat uit tien meldkamers, naar analogie van het aantal politieregio's. De LMO zou onderdeel worden van de Nationale Politie.

In 2016 werd na een Gateway Review¹ besloten tot aanpassing van de strategie voor de totstandkoming van de LMO.

In de nieuwe opzet wordt de transitie opgesplitst in twee verschillende lijnen: samenvoegen en ontwikkelen. Voor het samenvoegen van de huidige meldkamers, inclusief de daarvoor noodzakelijke huisvesting en ICT zijn de besturen van de veiligheidsregio's verantwoordelijk. De Nationale Politie biedt ondersteuning aan de samenvoeging en bereidt zich voor op het in beheer nemen van de meldkamers. Dit houdt onder andere in dat de Nationale Politie verantwoordelijk is voor de huisvesting en voor de inrichting en uitwerking van het landelijke multidisciplinaire meldkamer domein (ICT).

Het einddoel blijft overeind staan: verbeteren van de dienstverlening vanuit één landelijke meldkamer organisatie in Nederland op maximaal tien locaties, die werken volgens een gestandaardiseerde werkwijze.

Naar verwachting wordt medio 2017 een samenvoegingsplan opgeleverd voor de vorming van de meldkamer Oost-Nederland. Hierin gaan de meldkamers van de Veiligheidsregio's IJsselland, Twente, Noord- en Oost-Gelderland, Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid op. Deze meldkamer Oost-Nederland wordt gehuisvest in Apeldoorn. Uiteraard geldt hierbij dat in dit overgangsproces de dienstverlening door de meldkamers op minimaal het huidige niveau blijft.

1.2.2 (Tijdelijke) Wet Ambulancezorg

Op 1 januari 2013 is de Tijdelijke Wet Ambulancezorg (Twaz) van kracht geworden. Deze Tijdelijke Wet regelt met name de procedure waarlangs RAV'en een zogenaamde 'aanwijzing' tot het verrichten van ambulancevervoer kunnen verkrijgen. In december 2012 heeft de RAV Gelderland-Zuid een dergelijke aanwijzing ontvangen. De Twaz heeft een looptijd tot 1 januari 2020 en zal uiterlijk op die datum worden vervangen door een nieuwe Wet Ambulancezorg. Voor de RAV Gelderland-Zuid is van belang op welke wijze vergunningen zullen worden aanbesteed en welke mate van concurrentie dit met zich mee zal brengen. In 2017 zal samen met het bestuur een gedachtewisseling plaatsvinden wat er moet gebeuren om in aanmerking te komen voor vergunningverlening en wat de consequenties zijn als VRGZ de vergunning niet krijgt.

1 Een Gateway Review is een collegiaal onderzoek door een team van vier ervaringsdeskundigen dat resulteert in een rapport met bevindingen en aanbevelingen op welke punten bijgestuurd kan worden om de kans op succes van een project, programma of organisatie te vergroten.

1.2.3 Volumegroei ambulancezorg

De ambulancezorg is sinds 2015 geconfronteerd met een aanmerkelijke volumegroei. Deze volumegroei van de zorg is groter geweest dan de groei van de ambulancecapaciteit. Hierdoor zijn de aanrijtijden onder druk komen te staan en is het percentage hulpverleningen binnen 15 minuten gedaald tot onder de norm van 95%. Zoals aan het bestuur reeds aangegeven ontvangt de RAV een structurele budgetuitbreiding van € 1,2 miljoen, ofwel een groei van 8%. Onderdeel van de afspraken is dat de RAV over het jaar 2018 weer een bereik van 95% binnen 15 minuten moet realiseren. Het jaar 2017 kan worden beschouwd als een aanloopjaar. Momenteel wordt gewerkt aan een nieuw paraatheidsrooster. Zodra het paraatheidsrooster voldoende is uitgewerkt zal dit aan het bestuur van de VRGZ worden gepresenteerd.

1.2.4 Decentralisatie van zorgtaken naar gemeenten

Steeds meer zorgtaken worden vanuit het rijk naar gemeenten gedecentraliseerd. De door het landelijk beleid voorgestane toename van zelfredzaamheid van mensen leidt er toe dat steeds meer ouderen langer thuis wonen en meer hulpbehoevend zijn. Ook door bezuinigingen op de zorg moeten nieuwe arrangementen worden bedacht om minder zelfredzame thuiswonende personen in hun thuissituatie passende preventieve zorg te bieden.

Gemeenten werken samen met allerlei instellingen en hulpverleningsdiensten aan zulke nieuwe arrangementen om te komen tot passende oplossingen. De burgemeester stelt zich daarbij op als regisseur in zijn hoedanigheid van verantwoordelijke voor de openbare veiligheid. Gemeenten en instanties die zich bezighouden met sociale en fysieke veiligheid ontmoeten elkaar steeds meer in multidisciplinaire samenwerkingsverbanden. Voor de veiligheidsregio betekent dit dat zij in verbinding moet staan met gemeenten en externe partners om te bezien wat dit betekent vanuit het perspectief van risicogerichtheid en operationele processen. In het verlengde hiervan blijft de VRGZ investeren in de verbinding tussen sociale en fysieke veiligheid.

1.2.5 Omgevingswet

In 2019 wordt de Omgevingswet van kracht. In deze wet worden 26 wetten en 117 maatregelen van bestuur (AMvB's) teruggebracht naar één wet en vier AMvB's. De Omgevingswet zorgt voor een verschuiving van regelgericht werken naar risicogericht adviseren. Dit heeft gevolgen voor het takenpakket van de brandweer. Veel standaardwerk, dat tot nu toe door de brandweer moest worden verricht, zal overgenomen worden door private dienstverleners.

Al met al betekent dit dat medewerkers van de VRGZ in 2017 en 2018 opgeleid en getraind moeten worden in het werken met de Omgevingswet (inhoudelijk en procesmatig). Hiervoor zijn op dit moment al veel pilots opgestart en de resultaten hiervan zullen in 2018 geïmplementeerd worden.

Grote ambitie in de Omgevingswet is het centraal beschikbaar stellen van data van overheid, bouwers, gebruikers en adviseurs in digitale informatiehuizen. Deze datastructuur wordt stapsgewijs geïmplementeerd (2018-2024). Wat dit precies betekent voor de digitale infrastructuur van de VRGZ is nu nog niet bekend.

1.2.6 Informatiebeveiliging

De afhankelijkheid van digitale systemen neemt toe en veiligheidsregio's zijn in toenemende mate met andere organisaties en hun systemen verbonden. Voor de veiligheidsregio's geldt ook een onderlinge afhankelijkheid: uitval van ICT-gebaseerde diensten en processen bij een veiligheidsregio levert ook acuut een veiligheidsprobleem op bij de buurregio's. Dit geldt heel nadrukkelijk voor de meldkamers: een storing in meerdere regionale meldkamers ontwricht de hulpverlening ernstig. Vanuit deze wederzijdse afhankelijkheid moet de informatieveiligheid van alle veiligheidsregio's in 2018 in basis op orde zijn. Dat houdt in: het beschermen van de betrouwbaarheid van processen, de gebruikte informatiesystemen en de daarin opgeslagen gegevens tegen al dan niet opzettelijk incidenten (cybercrime, hacken). Het zal meer dan ooit noodzakelijk zijn dat overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen hierbij gaan samenwerken.

1.2.7 Gemeenteraadsverkiezingen

Op 21 maart 2018 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Nieuwe raads- en collegeleden krijgen in de maanden hierna een introductie op het functioneren van de VRGZ in het algemeen en de crisisorganisatie in het bijzonder.

1.2.8 Toename aantal evenementen

De stijgende lijn in het aantal nieuwe evenementen en de groei van de omvang van de bestaande evenementen (o.a. in nevenactiviteiten) in de regio Gelderland-Zuid zal zich naar alle waarschijnlijkheid in 2018 doorzetten. Ten gevolge van actuele ontwikkelingen (waaronder terreurdreiging) zal het aantal (veiligheids-)overleggen ter voorbereiding van deze evenementen stijgen. Bij ongewijzigd beleid zal dit gevolgen hebben voor de capaciteit van de (beleids- en operationele) medewerkers die zich bezig houden met de (mono- en multidisciplinaire) evenementen advisering en -coördinatie. De consequenties van deze ontwikkelingen worden in 2017 beoordeeld en afhankelijk van de uitkomst daarvan zal hierover een advies aan het bestuur worden aangeboden.

1.2.9 Snelheid van communicatie

We raken steeds meer met elkaar verbonden en de communicatiesnelheid blijft toenemen. Daarnaast zijn we fulltime verbonden met de grootse bron van informatie: internet. Proactief handelen tijdens incidenten is een must. Immers de eerste boodschapper is vaak leidend in de berichtgeving en framing van het incident. De VRGZ moet hierop inspelen om de alerte en betrouwbare autoriteit te blijven.

Het is daarom noodzakelijk dat de VRGZ uitvoering geeft aan de visie op communicatie, zoals ontwikkeld in 2017: het verkleinen van fysieke risico's (risicocommunicatie) en het beperken van (gezondheids)schade bij incidenten (crisiscommunicatie). In 2018 wordt verder ingezet op het versterken en uitbreiden van risicocommunicatie en het vergroten van vakbekwaamheid van crisiscommunicatie.

1.2.10 Klimaatveranderingen

De laatste jaren wordt de VRGZ vaker geconfronteerd met extremere weersomstandigheden en de gevolgen daarvan, zoals hoog en laag water, stormschade, extreme neerslag en temperatuur. Een goed voorbeeld hiervan zijn de extreme weersomstandigheden tijdens evenementen.

In toenemende mate krijgen hulpverleners, gemeenten en organisatoren van evenementen hiermee te maken. Deze extreme weersomstandigheden komen het meest voor in het voor- en najaar; de seizoenen waarin de meeste evenementen worden georganiseerd. Dit gegeven heeft invloed op de advisering over en de voorbereiding op evenementen voor veiligheidsregio's, gemeenten en organisatoren en op de hulpverlening (aantal en aard).

1.3 Overzicht baten en lasten programma's

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten per taakveld weergegeven conform BBV-vereisten. Dit houdt in dat een aantal elementen apart inzicht worden gebracht zoals overhead en treasury. De overige elementen zijn als volgt ondergebracht:

- het oude programma Crisis- & rampenbestrijding is ondergebracht onder 1.1 Crisisbeheersing en brandweer;
- het oude programma RAV is ondergebracht onder 7.1 Volksgezondheid.

bedragen x euro 1.000,-	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Crisisbeheersing en brandweer	43.420	35.219	8.202	43.400	34.404	8.996	44.685	35.691	8.994
Volksgezondheid	18.243	16.327	1.916	18.230	16.373	1.857	19.429	17.340	2.089
Algemene dekkingsmiddelen	1.120	1.131	-11	1.233	1.138	96	1.194	1.160	34
Overhead	2.398	12.692	-10.294	1.978	13.018	-11.041	2.015	13.989	-11.974
Bedrag onvoorzien	0	0	0	0	156	-156	0	159	-159
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	65.181	65.368	-187	64.841	65.089	-248	67.322	68.339	-1.017
Mutaties bestemde reserves	981	398	583	0	0	0	164	0	164
Resultaat	66.162	65.766	396	64.841	65.089	-248	67.486	68.339	-853

Meerjarig perspectief

bedragen x euro 1.000,-	Begroting 2018			Raming 2019		Raming 2020		Raming 2021	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Crisisbeheersing en brandweer	44.685	35.691	8.994	44.685	35.691	44.400	35.691	44.400	35.691
Volksgezondheid	19.429	17.340	2.089	19.429	17.340	19.429	17.340	19.429	17.340
Algemene dekkingsmiddelen	1.194	1.160	34	1.194	1.160	1.194	1.160	1.194	1.160
Overhead	2.015	13.989	-11.974	2.015	13.825	2.015	13.825	2.015	13.825
Bedrag onvoorzien	0	159	-159	0	159	0	159	0	159
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	67.322	68.339	-1.017	67.322	68.175	67.037	68.175	67.037	68.175
Mutaties bestemde reserves	164	0	164	0	0	0	0	0	0
Resultaat	67.486	68.339	-853	67.322	68.175	67.037	68.175	67.037	68.175

2 Programma Crisis- en rampenbestrijding

Het programma Crisis- en rampenbestrijding is opgebouwd uit drie subprogramma's: 'voorkomen van', 'voorbereiden op' en 'hulpverlening bij'. De opsomming van prestaties in de drie subprogramma's is niet uitputtend en beperkt zich tot hoofdlijnen.

2.1 Programma-onderdeel 'Voorkomen van'

Wat houdt het in?

Wij leveren een bijdrage aan het beperken van de kans op een incident, ongeval of gevaarlijke situatie en aan het beperken van de mogelijke effecten hiervan als deze zich toch voordoen.

Het gaat hierbij om alle activiteiten die bijdragen aan het beperken van risico's, zowel ten aanzien van techniek, organisatie en gedrag. Denk aan het adviseren van gemeenten en de Omgevingsdiensten bij ruimtelijke plannen, bereikbaarheid en bluswatervoorziening, aan advisering bij bouw (vluchtwegen, rookmelders bijvoorbeeld), advisering bij evenementen en het geven van voorlichting en handelingsperspectief.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie 2018
We beperken de kans op een incident, ongeval of gevaarlijke situatie en ook de mogelijke effecten hiervan.	Wij beperken risico's op het gebied van techniek.	<ul style="list-style-type: none"> • Redundantie van meldkamersystemen: in geval van een storing zijn er systemen die door blijven draaien. • Adviseren over technische voorzieningen op het gebied van brandveiligheid. • Technische hygiënezorg bij evenementen (aanleg van tijdelijke toilet- en douchevoorzieningen waarbij een GHOR-advies wordt gegeven).
	Wij beperken risico's op het gebied van organisatie.	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunen bij het opzetten van bedrijfshulpverlening en het maken van ontruimingsplannen van externe organisaties. • Ondersteunen op het gebied van zorgcontinuïteit bij zorgpartners. • Veilige eigen werkomgeving (Arbo).
	Wij beperken risico's op het gebied van gedrag.	<ul style="list-style-type: none"> • Risicocommunicatie en voorlichting. • Arbeidshygiëne.
	Wij geven tijdig deskundige adviezen.	<ul style="list-style-type: none"> • Op het gebied van ruimtelijke veiligheid. • Op het gebied van externe veiligheid. • Op het gebied van industriële veiligheid. • Op het gebied van veilig bouwen en gebruik. • Op het gebied van evenementen.
	Toezicht en handhaving.	<ul style="list-style-type: none"> • Wij inspecteren bedrijven, instellingen en organisatoren van evenementen en controleren vergunningen.

Thema's uit het Regionaal Beleidsplan	Wat gaan we hiervoor doen?
Informatievoorziening	<ul style="list-style-type: none"> Een onderzoek verrichten naar de wenselijkheid van een zogeheten 'real time intelligence center', waar zolang er geen sprake is van een opgeschaalde GRIP situatie continu actuele informatie wordt gegenereerd over bv. weersomstandigheden, verkeerssituaties etc. Verdere ontwikkeling van de VRGZ naar een informatie-gestuurde organisatie.
(Risiko)communicatie	<ul style="list-style-type: none"> Voorlichtingsactiviteiten naar doelgroepen en objecten (bv. scholen, ziekenhuizen en verpleeghuizen). Implementeren van de herijkte visie op risicocommunicatie inclusief campagne. Inspelen op actuele thema's naar aanleiding van incidenten.
Zelfredzaamheid en burgerparticipatie	<ul style="list-style-type: none"> Het verder implementeren van het in 2016 ontwikkelde integraal zelfredzaamheidsbeleid. Met belanghebbenden in gesprek gaan over het jaarthema Continuïteit.
Risicogerichtheid	<ul style="list-style-type: none"> Verdere implementatie van het brandweezorgplan. Met externe partners uitvoeren van netwerk- en beïnvloedingsanalyses voor het jaarthema 'Continuïteit'.
Jaarthema Continuïteit	<ul style="list-style-type: none"> De resultaten uit de voornoemde analyses verwerken in adviesproducten. Gerichte risicocommunicatie op dit thema.

Streefwaarden		
Wat	Wie	Aantal
Risicocommunicatie o.a. over het jaarthema		
Voorlichtingsactiviteiten, waaronder te bezoeken scholen, bedrijven, verzorgingscentra etc.	Brandweer/GHOR/ Veiligheidsbureau	300
Risicogerichtheid		
Adviezen externe veiligheid	Brandweer	40
Adviezen industriële veiligheid	Brandweer	50
Adviezen vuurwerk	Brandweer	40
Adviezen veilig bouwen en gebruik	Brandweer	1.000
Adviezen afgegeven binnen geldende termijn	Brandweer	100%
Adviezen ruimtelijke veiligheid	Brandweer/GHOR	Afhankelijk van vraag
Inspecties BRZO-bedrijven	Brandweer	25
Inspecties veilig bouwen en gebruik	Brandweer	2.000
Aantal adviesgesprekken zorgcontinuïteit	GHOR	10
Evenementen		
Risico-evenementen waarvoor advies wordt afgegeven	Veiligheidsbureau	12
	GHOR	12
Aandachtsevenementen waarvoor advies wordt afgegeven	Veiligheidsbureau	15
	GHOR	80
Adviezen afgeven binnen geldende termijn	Veiligheidsbureau	100%
	GHOR	100%
Adviezen brandweer - B en C evenementen	Brandweer	400

Wat kost het?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten en weergegeven van het programma-onderdeel 'Voorkomen van'.

Bedragen * € 1.000	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Lasten			
Personeelskosten	2.625	2.757	2.874
Materiële kosten	100	100	103
Kapitaallasten	2	7	8
Totaal lasten	2.727	2.864	2.985
Baten			
Bijdrage provincie	86	80	0
Baten	1	0	84
Incidentele baten	1	0	0
Incidentele lasten	0	0	0
Totaal baten	87	80	84
Resultaat	-2.640	-2.784	-2.901

2.2 Programma-onderdeel 'Vorbereiden op'

Wat houdt het in?

Wij bereiden ons voor om daadwerkelijk goed te kunnen reageren op incidenten, ongevallen en gevaarlijke situaties en om onmiddellijk operationeel inzetbaar te zijn. Door goede voorbereiding kunnen we de juiste hulp op het juiste moment aan de juiste doelgroepen verlenen.

Het gaat hierbij om mono- en multidisciplinair oefenen en opleiden, ook met de ketenpartners, in de bestrijding van incidenten en calamiteiten en het voorzien in het vereiste materieel, informatievoorziening en communicatie. Voorbeelden van activiteiten daarnaast zijn het ontwikkelen, beheren en onderhouden van kennis, vaardigheden, contacten, materiaal en materieel.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie 2018
We zijn voorbereid om de juiste hulp op het juiste moment aan de juiste doelgroepen te verlenen.	Wij worden vakbekwaam.	<ul style="list-style-type: none"> • Aanbieden van opleidingen voor onze medewerkers waarmee we voldoen aan landelijke eisen. • Bij werving en selectie mensen binnen halen die voldoen aan de gestelde eisen of daaraan snel kunnen voldoen.
	Wij blijven vakbekwaam.	<ul style="list-style-type: none"> • Oefenen en trainen mono- en multidisciplinair om ervaring op peil te houden en samen te werken met onze collega's. • Oefenen en trainen met (externe) partners om in geval van een crisis te kunnen samenwerken. • Versterken en aantoonbaar maken van kwaliteit van de operationele medewerkers door monitoren prestaties en het maken van periodieke management-rapportages. • Versterken kwaliteit oefenstaf en waarnemers. • Leren van incidenten en vertalen nieuwe inzichten naar vakbekwaamheid.
	Wij voorzien onze hulpverleners in het juiste materiaal en materieel.	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeidshygiënische maatregelen. • Reguliere vervanging materieel en materiaal.
	Wij onderhouden ons materieel zodat het goed functioneert als het nodig is.	<ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijks onderhoud van het wagenpark volgens het 'bumper-tot-bumper'-concept in de regionale servicewerkplaatsen. • Keuring van bepakkingsmaterialen en persoonlijke beschermingsmiddelen volgens wettelijke eisen.
	Wij maken afspraken met onze ketenpartners.	<ul style="list-style-type: none"> • Wij sluiten convenanten af en actualiseren deze. • Wij voeren periodiek accountgesprekken.
	Onze planvorming en procedures zijn op orde.	<ul style="list-style-type: none"> • Reguliere actualisatie van plannen en procedures.

Thema's uit het Regionaal Beleidsplan	Wat gaan we hiervoor doen?
Informatievoorziening	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik LCMS trainen. • Koppelen crisissystemen van partners met LCMS. • Inrichting crisisruimte: ROC operationeel maken op nieuwe locatie.
Communicatie	<ul style="list-style-type: none"> • Team Communicatie actief in de crisiscommunicatiepool. • Delen van operationele ervaringen met als doel ervan te leren.
Zelfredzaamheid en burgerparticipatie	<ul style="list-style-type: none"> • Gerichte communicatie op het verhogen van zelfredzaamheid ten tijde van crises.
Risicogerichtheid	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassen programma's opleiden en oefenen, beheer materieel en materiaal en planvorming op basis van brandweezorgplan en brandrisicoprofiel.
Jaarthema Continuïteit	<ul style="list-style-type: none"> • De resultaten uit de netwerk- en beïnvloedingsanalyses verwerken in: planvorming en voorbereiding op crises. • Contacten met partners vitale voorzieningen intensiveren. Convenanten afsluiten of indien wenselijk actualiseren. • Multidisciplinair onderzoek naar het domino-effect van uitval van vitale voorzieningen. • Actualiseren continuïteitsplan van de eigen organisatie.

Kerngegevens		
Wat	Wie	Aantal
Planvorming		
Actuele aanvalsplannen	Brandweer	903
Actuele bereikbaarheidskaarten	Brandweer	1.652
Actueel regionaal risicoprofiel	Veiligheidsbureau	1
Actueel brandrisicoprofiel	Brandweer	1
BRZO-bedrijven	Brandweer	9
Leiding en coördinatie brandweer		
Regionaal commandant van dienst	Brandweer	5
Hoofdofficieren van dienst	Brandweer	10
Officieren van dienst	Brandweer	< 44
Leiding en coördinatie GHOR		
Adviseur geneeskundig	GHOR	4
AC's geneeskundige zorg	GHOR	4
Officieren van dienst	GHOR	20
Hoofd Informatie	GHOR	4
Hoofd Ondersteuning	GHOR	4
Hoofd Publieke Gezondheid	GHOR	4

Wat	Wie	Aantal
Leiding en coördinatie GRIP-organisatie		
Operationeel leiders ROT	Veiligheidsbureau	6
Leiders CoPI	Veiligheidsbureau	10
Informatiemanagers ROT	Veiligheidsbureau	4
Plotters ROT	Veiligheidsbureau	4
Informatiemanagers CoPI	Veiligheidsbureau	12
Secretarissen ROT/RBT	Veiligheidsbureau	11
Adviseurs pool crisiscommunicatie	Veiligheidsbureau	24
Gemeentelijke functionarissen beschikbaar	Veiligheidsbureau	92
Eenheden brandweer		
Vrijwilligers	Brandweer	711
24 uursdienst	Brandweer	77
Overig repressief inzetbare medewerkers	Brandweer	100
Faciliteiten brandweer		
Kazernes	Brandweer	36
Tankautospuiten	Brandweer	56
Hulpverleningsvoertuigen	Brandweer	4
Redvoertuigen	Brandweer	6
Blusboten	Brandweer	2
Snel Inzetbare Voertuigen	Brandweer	2
Specialistische voertuigen	Brandweer	16
Faciliteiten GRIP organisatie		
COH's beschikbaar en ingericht	Veiligheidsbureau	2
RCC's beschikbaar en ingericht	Veiligheidsbureau	1

Streefwaarden		
Wat	Wie	Aantal
Informatiemanagement		
Afspraken over aansluiting crisispartners op LCMS (per crisispartner)	Veiligheidsbureau GHOR	1x per jaar 1x per jaar
Onderhoud convenanten/afspraken crisispartners (idem)	Veiligheidsbureau	1x per jaar
Communicatie netwerkpartners		
Onderhoud van contacten met externe partners (idem)	Veiligheidsbureau GHOR	1x per jaar 2x per jaar
Informatievoorziening van gemeenteraden		Op aanvraag

Wat	Wie	Aantal
Evenementen		
Adviezen brandweer B en C evenementen	Brandweer	400
Evenementen met ondersteuning	Veiligheidsbureau	25
Communicatie – crisiscommunicatie		
Calamiteitenwebsite beschikbaar en ingericht		1
Planvorming		
Aanvalsplannen herzien/actualiseren	Brandweer	300
Bereikbaarheidskaarten herzien/actualiseren	Brandweer	500
Incidentbestrijdingsplannen	Brandweer	5
Generiek rampbestrijdingsplan	Veiligheidsbureau	1
- informatiekaarten, hieraan gekoppeld		6
- rampbestrijdingsplan dijkdoorbraak en overstroming		1
Continuïteitsplan	Veiligheidsbureau	1
Vakbekwaam worden / Brandweer		
Geplande oefeningen	Brandweer	2.500
Geplande opleidingen	Brandweer	150
OvD's opgeleid	Brandweer	100%
Vakbekwaam blijven / Brandweer		
Aanwezigheid RCvD's bij oefeningen	Brandweer	80%
Aanwezigheid HOvD's bij oefeningen	Brandweer	80%
Aanwezigheid OvD's bij oefeningen	Brandweer	80%
Aanwezigheid bevelvoerders bij oefeningen	Brandweer	80%
Slagingspercentage 1e examen manschap	Brandweer	70%
Percentage opgeleide en geoefende functionarissen	Brandweer	100%
Vakbekwaam worden / GHOR		
Aantal geplande oefeningen	GHOR	50
Adviseur geneeskundig opgeleid	GHOR	100%
AC geneeskundige zorg opgeleid	GHOR	100%
Hoofd Informatie opgeleid	GHOR	100%
Hoofd Ondersteuning opgeleid	GHOR	100%
Hoofd Publieke Gezondheid opgeleid	GHOR	100%
Hoofd Acute Gezondheid opgeleid	GHOR	100%
Officier van dienst geneeskundig	GHOR	100%
Vakbekwaam blijven / GHOR		
Aanwezigheid adviseur geneeskundig bij oefeningen	GHOR	100%
Aanwezigheid AC geneeskundige zorg bij oefeningen	GHOR	100%
Aanwezigheid Hoofd Informatie bij oefeningen	GHOR	100%
Aanwezigheid Hoofd Ondersteuning bij oefeningen	GHOR	100%
Aanwezigheid Hoofd Publieke Gezondheid bij oefeningen	GHOR	100%
Aanwezigheid Hoofd Acute Gezondheid bij oefeningen	GHOR	100%
Officier van dienst geneeskundig aanwezig bij oefeningen	GHOR	100%

Wat	Wie	Aantal
Vakbekwaamheid / multidisciplinair		
Systeemoefening	Veiligheidsbureau	1
CoPI straat oefeningen	Veiligheidsbureau	25
CoPI virtuele oefeningen	Veiligheidsbureau	25
ROT oefeningen	Veiligheidsbureau	4
RBT oefeningen	Veiligheidsbureau	5
Sleutelfunctionarissen opgeleid	Veiligheidsbureau	90%
Sleutelfunctionarissen geoefend	Veiligheidsbureau	90%
Evaluaties		
Zeer grote incidenten < 6 weken geëvalueerd	Brandweer	80%
Incidenten GRIP1 geëvalueerd	Brandweer/ Veiligheidsbureau/ GHOR/GMK	100%
Incidenten vanaf GRIP2 geëvalueerd	Veiligheidsbureau	100%
Leerpunten opgenomen in multi-leeragentschap	Veiligheidsbureau	100%

Wat kost het?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten weergegeven van het programma-onderdeel 'Voorbereiden op'.

Bedragen * € 1.000	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Lasten			
Personeelskosten	8.587	9.153	9.403
Materiële kosten	7.359	6.127	6.721
Kapitaallasten	4.669	5.199	5.096
Totaal lasten	20.615	20.479	21.220
Baten			
Bijdrage provincie	0	0	0
Baten	486	499	525
Incidentele baten	307	50	50
Incidentele lasten	-123	0	0
Totaal baten	671	549	575
Resultaat	-19.944	-19.931	-20.646

2.3 Programma-onderdeel 'Hulpverleners bij'

Wat houdt het in?

Wij verlenen hulp in de breedste zin van het woord: we blussen branden, assisteren bij ongevallen, vervoeren patiënten, nemen meldingen van incidenten aan, sturen hulpverleners op pad en coördineren bij rampen en crises de hulpverlening.

Doel van ons optreden is het bestrijden van gevaarlijke situaties, het beperken van de impact hiervan en het verlenen van hulp om daarmee zo snel als mogelijk is terug te keren naar de normale situatie van vóór het incident, ramp of crisis.

Het gaat hierbij ook om alle maatregelen en procedures in het geval van een incident, ongeval of calamiteit die noodzakelijk zijn om de gevolgen ervan te bestrijden en te beperken.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie 2018
We bestrijden gevaarlijke situaties, beperken de impact hiervan en verlenen hulp om daarmee zo snel als mogelijk terug te keren naar de normale situatie.	Wij verwerken de meldingen op de meldkamer tijdig en deskundig.	<ul style="list-style-type: none"> • Vervolg implementatie vernieuwing C2000.
	Wij zijn op tijd op de plaats incident volgens wettelijke normering.	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een piketregeling. • Paraatheid blijft op niveau.
	Onze crisisorganisatie komt op tijd bij elkaar volgens wettelijke normering.	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een piketregeling en vrije instroom • Efficiënt gebruik van het professionele netwerk.
	Wij verlenen deskundig hulp.	<ul style="list-style-type: none"> • De hulpverlening verloopt volgens geldende protocollen. • Daar waar geen protocollen van toepassing zijn handelen we, ook met onze ketenpartners, veerkrachtig, inventief en competent.
	Wij zorgen voor een soepele overgang van een crisissituatie naar een normale situatie.	<ul style="list-style-type: none"> • Tijdens de crisis aandacht geven aan nafase. • Feitelijke overdracht aan staande organisatie.

Thema's uit het Regionaal Beleidsplan	Wat gaan we hiervoor doen?
Informatievoorziening	<ul style="list-style-type: none"> • Ontsluiten van brondata bij externe partners, zodat wij beschikken over de meest recente informatie. • Selectie van data ten behoeve van Mobiel Operationeel Informatiesysteem (MOI's) brandweer op basis van risico's.
Communicatie	<ul style="list-style-type: none"> • Verdere implementatie informatievoorziening naar burgers om handelingsperspectief te bieden.
Zelfredzaamheid en burgerparticipatie	<ul style="list-style-type: none"> • Actief mensen oproepen tot samenredzaamheid, via alle beschikbare media. • Coördineren van hulpaanbod.
Risicogerichtheid	<ul style="list-style-type: none"> • Alarmeren op maat bij de inzet van de crisisorganisatie en de hulpdiensten.
Jaartheme Continuïteit	<ul style="list-style-type: none"> • Actief gebruik van alles wat de voorbereiding heeft opgeleverd.

Streefwaarden		
Wat	Wie	Aantal
Informatiemanagement		
Actueel Slachtoffer Informatiesysteem	GHOR/VB	1
Communicatie – crisiscommunicatie		
Snel handelingsperspectief gedeeld door:		1
- inzet NL-Alert		
- inzet WAS-palen		
- inzet twitter		
- inzet calamiteitenwebsite		
- inzet calamiteitenzender		
Vergroten bereik infotweets		10%
Alarmering		
Prio1-meldingen binnen norm	Brandweer	75%
Gemiddelde verwerkingstijd Prio1 (min:sec)	Brandweer	00:45
Gemiddelde verwerkingstijd OMS-meldingen (idem)	Brandweer	00:30
Gemiddelde verwerkingstijd brand in gebouw (idem)	Brandweer	01:00
Inzetten naar soort*		
Prio1-inzetten brandweer	Brandweer	< 2.400
Gebouwbranden	Brandweer	< 400
Hulpverleningen	Brandweer	< 2.000
Onterechte uitruk OMS	Brandweer	< 1.500
* het streven is door verhoogde inzet op 'Voorkomen van' het aantal inzetten bij 'Hulpverleningen bij' te reduceren		
Operationele inzetprestatie		
Prio1-inzetten binnen normtijd	Brandweer	80%

Wat kost het?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten weergegeven van het programmaonderdeel 'Hulpverlening bij'.

Bedragen * € 1.000	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Lasten			
Personeelskosten	11.000	10.194	10.561
Materiële kosten	586	598	690
Kapitaallasten	168	269	234
Totaal lasten	11.754	11.061	11.485
Baten			
Bijdrage provincie	0	0	0
Baten	1.356	1.374	1.415
Incidentele baten	1	0	0
Incidentele lasten	0	0	0
Totaal baten	1.357	1.374	1.415
Resultaat	-10.397	-9.687	-10.071

2.4 Wat kost het programma Crisis- en rampenbestrijding?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten weergegeven van het programma Crisis- en rampenbestrijding.

bedragen x euro 1.000,-	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Voorkomen van	87	2.727	-2.640	80	2.864	-2.784	84	2.985	-2.901
Vorbereiden op	794	20.738	-19.944	549	20.479	-19.931	575	21.220	-20.646
Hulpverleners bij	1.356	11.754	-10.397	1.374	11.061	-9.687	1.415	11.485	-10.071
Bijdrage gemeente	34.287	0	34.287	34.610	0	34.610	35.680	0	35.680
Bijdrage rijk	6.896	0	6.896	6.787	0	6.787	6.932	0	6.932
Subtotaal	43.419	35.219	8.201	43.400	34.404	8.996	44.685	35.691	8.994
Algemene dekkingsmiddelen	1.131	1.131	0	1.233	1.138	96	1.194	1.160	34
Overhead	2.398	10.833	-8.435	1.978	11.161	-9.184	2.015	11.901	-9.886
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	0	0	0	156	-156	0	159	-159
Saldo van baten en lasten	46.948	47.183	-234	46.611	46.859	-248	47.893	48.910	-1.017
Mutaties bestemde reserves	981	398	583	0	0	0	164	0	164
Resultaat	47.929	47.581	349	46.611	46.859	-248	48.057	48.910	-853

Meerjarig perspectief

bedragen x euro 1.000,-	Begroting 2018			Raming 2019		Raming 2020		Raming 2021	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Voorkomen van	84	2.985	-2.901	84	2.985	84	2.985	84	2.985
Vorbereiden op	575	21.220	-20.646	575	21.220	575	21.220	575	21.220
Hulpverleners bij	1.415	11.485	-10.071	1.415	11.485	1.130	11.485	1.130	11.485
Bijdrage gemeente	35.680	0	35.680	35.680	0	35.680	0	35.680	0
Bijdrage rijk	6.932	0	6.932	6.932	0	6.932	0	6.932	0
Subtotaal	44.685	35.691	8.994	44.685	35.691	44.400	35.691	44.400	35.691
Algemene dekkingsmiddelen	1.194	1.160	34	1.194	1.160	1.194	1.160	1.194	1.160
Overhead	2.015	11.901	-9.886	2.015	11.737	2.015	11.737	2.015	11.737
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	159	-159	0	159	0	159	0	159
Saldo van baten en lasten	47.893	48.910	-1.017	47.893	48.746	47.608	48.746	47.608	48.746
Mutaties bestemde reserves	164	0	164	0	0	0	0	0	0
Resultaat	48.057	48.910	-853	47.893	48.746	47.608	48.746	47.608	48.746

Toelichting op de mutaties in de begroting 2018 ten opzichte van de gewijzigde begroting 2017:

bedragen x € 1.000	
Programmabegroting 2017 C & R	-248
Lasten	
Loon- en premiestijging	
- lonen 1,00% per 01-01-2018	308
- pensioenpremies 1,40% per 01-01-2017 en 1,00% per 01-01-2018	314
- werkgeverspremies sociale lasten	89
Uitbreidingen formatie	
- gegevensbeheer 0,20 fte en security officer 0,50 fte	51
- brandweercentralist 1,00 fte	72
- applicatiebeheerder	33
- arbobeleid	55
Huisvestingslasten	434
Outsourcing ICT	303
Aanbestedingstraject outsourcing ICT (incidenteel)	164
Licenties software	54
IM-projecten Veiligheidsberaad	50
Kapitaallasten	77
Verzekeringen materieel (premiestijging 10%)	25
Indexering materiele lasten 1,5% (exclusief huisvesting en ICT)	149
Interne herschikkingen	-55
Overige kostenmutaties	24
Baten	
Gemeentelijke bijdrage	
- indexering 3,09%	1.069
Hogere opbrengsten	
- indexering BDUR 1%	65
- doorbelasting Politie, GGD en RAV	216
- overige opbrengsten	28
Reserves	
Vrijval bestemde reserve aanbestedingstraject ICT	-164
Programmabegroting 2018 C & R	-853

Beleidsindicatoren programma Crisis- en rampenbestrijding

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,62	0,63	0,63	0,63	0,63	0,63
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,62	0,60	0,59	0,59	0,59	0,59
Apparaatskosten (kosten per inwoner * € 1)	87	86	89	89	89	89
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	5,53%	1,19%	1,19%	1,19%	1,19%	1,19%
Overhead (% van totale lasten)	18%	20%	20%	20%	20%	20%

* in bovenstaande indicatoren zijn de vrijwilligers van de Brandweer niet meegenomen.

3 Programma Regionale Ambulancevoorziening (RAV)

Wat houdt het in?

De sector RAV omvat een ambulancedienst en een Meldkamer Ambulancezorg (MKA). De ambulancedienst is in de regio Gelderland-Zuid de enige toegelaten ambulancevervoerder in het kader van de Tijdelijke Wet Ambulancezorg (Twaz). Uit dien hoofde is de ambulancedienst verantwoordelijk voor zowel alle spoedeisende als alle niet-spoedeisende vervoer van patiënten. Ten behoeve van het ambulancevervoer exploiteert de ambulancedienst 22 ambulances, 4 rapid responders (verpleegkundige in een personenauto) en een MICU-voertuig (inclusief reservevoertuigen), die zijn gestationeerd op zes ambulancestandplaatsen verspreid over de regio. De ambulancehulpverlening geschiedt op basis van landelijke protocollen.

De MKA neemt aanvragen voor het spoedeisende en niet-spoedeisende vervoer in ontvangst en draagt zorg voor een zo efficiënt mogelijke inzet van ambulances op basis van telefonische diagnostiek en triage (inschatting van aard en ernst letsel). De diagnostiek en triage vinden plaats op basis van een breed binnen de zorgsector gehanteerd triagemodel, te weten het Nederlandse Triage Standaard (NTS). De MKA is samen met de meldkamer van de politie en de meldkamer van de sector Brandweer ondergebracht bij de sector GMK. De exploitatie van de ambulancevoorziening wordt volledig bekostigd door de zorgverzekeraars uit de premies voor de ziektekostenverzekeringen.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie 2018
Doelstelling van de sector RAV (incl. MKA) is het zo snel en efficiënt mogelijk behandelen van verzoeken om inzet van ambulances alsmede het uitvoeren van patiëntenvervoer. Voor zover er landelijke normen zijn gesteld, wordt er naar gestreefd deze normen te realiseren.	De urgentie-toekenning aan hulpvragen gebeurt goed en zorgvuldig.	<ul style="list-style-type: none"> Beschikbaar stellen van het NTS (Nederlandse Triage Standaard). Permanente scholing en training van alle centralisten. Periodieke beoordeling van centralisten op juist gebruik van het NTS.
	De urgentie-toekenning gebeurt snel.	<ul style="list-style-type: none"> Toepassen van DIA-methodiek (Directe Inzet Ambulance). Continu registreren en analyseren van meldtijden. Geven van feedback over meldtijden aan centralisten.
	De opstart van de ambulances gebeurt zo snel mogelijk.	<ul style="list-style-type: none"> Continue registratie en analyse van opstarttijden. Geven van feedback over opstarttijden aan bemanning ambulances.
	De rijtijd van de ambulances is zo kort mogelijk.	<ul style="list-style-type: none"> Registreren en analyseren van de aanrijtijden van ambulances. Geven van feedback aan de bemanning over de aanrijtijden en rijroutes. Onderzoek naar optimaliseren van de voorwaardescheppende locaties. Herhuisvesting van de standplaats Tiel.
	De hulpverlening gebeurt volgens de actuele protocollen.	<ul style="list-style-type: none"> Opleiden en trainen van nieuwe medewerkers (bekwaam worden). Scholing (landelijk en regionaal) van ambulance-medewerkers en centralisten (bekwaam blijven). Afgifte bekwaamheidsverklaringen door Medisch Manager Ambulancezorg. Behandelen van klachten en calamiteiten.
	De overdracht van de patiënt aan ziekenhuis gebeurt zo goed mogelijk.	<ul style="list-style-type: none"> Elektronische overdracht van medische patiëntgegevens vanuit een aanrijdende ambulance aan het ziekenhuis. Beoordelen van de overdracht van patiënten aan het ziekenhuis en doen van onderzoek onder ketenpartners.

Wat kost het programma RAV?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten weergegeven van het programma RAV.

bedragen x euro 1.000,-	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Volksgezondheid	18.243	16.327	1.916	18.230	16.373	1.857	19.429	17.340	2.089
Algemene dekkingsmiddelen	-11	0	-11	0	0	0	0	0	0
Overhead	0	1.859	-1.859	0	1.857	-1.857	0	2.089	-2.089
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	18.232	18.186	46	18.230	18.230	0	19.429	19.429	0
Mutaties bestemde reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	18.232	18.186	46	18.230	18.230	0	19.429	19.429	0

Meerjarig perspectief

bedragen x euro 1.000,-	Begroting 2018			Raming 2019		Raming 2020		Raming 2021	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Volksgezondheid	19.429	17.340	2.089	19.429	17.340	19.429	17.340	19.429	17.340
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	0	2.089	-2.089	0	2.089	0	2.089	0	2.089
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	19.429	19.429	0	19.429	19.429	19.429	19.429	19.429	19.429
Mutaties bestemde reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	19.429	19.429	0	19.429	19.429	19.429	19.429	19.429	19.429

Toelichting op de mutaties in de begroting 2018 ten opzichte van de begroting 2017:

bedragen x € 1.000	
Programmabegroting 2017 RAV	0
Lasten	
Loon- en premiestijging	
- lonen 1,50% per 01-01-2018 conform cao	159
- pensioenpremies 1,40% per 01-01-2017 en 1,00% per 01-01-2018	218
- werkgeverspremies sociale lasten	6
Uitbreiding formatie	
- uitbreiding rooster 4,60 fte (ambulancechauffeurs en -verpleegkundigen)	274
- uitbreiding rooster 1,34 fte (centralisten)	113
Hogere kosten FLO (functioneel leeftijdsontslag)	75
Werkkleding: nieuwe uniformen (incidenteel)	175
Kosten medische artikelen als gevolg van een stijging van het aantal ritten	77
Uitzetting diensten: hogere kapitaallasten en wagenparkkosten	81
Indexering materiële lasten	81
Nog te bezuinigen bedrag wordt hoger als gevolg van incidentele post werkkleding	-164
Overige mutaties (huisvestingslasten en doorbelasting ondersteunende diensten)	104
Baten	
Toename Budget Aanvaardbare Kosten	1.140
Toename bijdrage Rijk	71
Overige opbrengsten	-12
Programmabegroting 2018 RAV	0

Beleidsindicatoren programma RAV

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,36	0,36	0,37	0,37	0,37	0,37
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,35	0,34	0,34	0,34	0,34	0,34
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	34	34	35	35	35	35
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen)	7,17%	1,93%	1,89%	1,89%	1,89%	1,89%
Overhead (% van totale lasten)	10%	10%	11%	11%	11%	11%

Kerngegevens Ambulancezorg

Wat	Wie	Voorgenomen
Eenheden		
Posten/standplaatsen	RAV	6
A-ambulances en B-ambulances	RAV	22
Mobiele Intensive Care Unit (MICU)	RAV	1
Rapid Responder voertuigen	RAV	4

Streefwaarden

Indicatoren Ambulancezorg		
Wat	Wie	Voorgenomen
Operationele inzetprestatie		
A1-ritten ambulance	RAV	10.000
A1-ritten binnen 15 minuten	RAV	95%
A1-ritten gemiddelde meldtijd	RAV	max. 1:40
A1-ritten gemiddelde opstarttijd	RAV	max. 0:45
A1-ritten gemiddelde rijtijd	RAV	6:30
A1-ritten gemiddelde responstijd	RAV	8:55
A2 ritten ambulance	RAV	8.000
A2-ritten binnen 30 minuten	RAV	98%
Vakbekwaamheid		
Medewerkers met bekwaamheidsverklaring	RAV	100%

4 Interne dienstverlening

4.1 Interne dienstverlening

Wat houdt het in?

Op grond van het BBV dient de overhead afzonderlijk inzichtelijk gemaakt te worden in de begroting. Dit is aanleiding om de ondersteunende diensten en de stafafdelingen evenals de primaire processen uit te werken aan de hand van de 3 W-vragen. Onder de overhead wordt op grond van het BBV ook het management en de beleidsondersteuning gerekend van het primaire proces.

In het kader van interne dienstverlening worden in dit hoofdstuk de PIOFACH-taken beschouwd. Binnen de VRGZ worden deze vorm gegeven door de afdeling Facilitaire Dienstverlening, HRM, Financiën en Control en de stafdienst communicatie en directie- en bestuursondersteuning. De afdeling Facilitaire Dienstverlening bestaat uit inkoop, ICT, documentaire informatievoorziening en huisvesting.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie 2018
Een goede informatievoorziening voor medewerkers en externe partners	Eenduidige informatie waar- bij wordt geput uit brondata.	Aanbesteding van de architectuur, gericht op mede- werkers brongegevens is afgerond. Implementatie van het bronsysteem is in 2018 vorm gegeven.
	Correcte informatie voor ge- bruiker om te kunnen sturen.	Managementtool is beschikbaar voor alle interne klanten, waardoor aan de klantvraag wordt voldaan.
	Bronapplicatie (1 keer registreren en meervoudig gebruik).	De leverancier en afnemers hebben een uniform beeld over wie eigenaar van gegevens is en wie uit deze gegevens mag putten.
	Betere managementinfor- matie.	Per sector worden kpi's ontwikkeld. In de tussentijd- se rapportages worden deze gemonitord.
	Doelmatige inzet van midde- len en beheer.	In de organisatie wordt kritisch gekeken naar de inzet en aanschaf van applicaties.
	Voldoen aan Archiefwet voor digitalisering.	<ul style="list-style-type: none"> • Verdere implementatie zaakgericht werken en optimaliseren gebruik DMS (JOIN). • Omzetten analoge archieven naar digitale.
Huisvesting voldoet aan geldende wet- en regel- geving en versterkt het primair proces	<ul style="list-style-type: none"> • Meerjarig onderhoudspro- gramma. • Arboverantwoordelijke werkplekken en voorzie- ningen 	<ul style="list-style-type: none"> • MJOP is bijgesteld en per locatie beschikbaar. NEN 3140 is geformaliseerd en in een cyclus gezet. • Medewerkers kunnen plaats en tijd onafhankelijk werken tegen acceptabele kosten en maximale bewegingsvrijheid.
Goed werkgeverschap	Medewerkers hebben meer binding met de organisatie en een grotere tevredenheid over de organisatie/functie.	Gesprekscyclus op basis van individuele jaarplannen (taken, competenties, groei).
	Organisatievisie handen en voeten geven, door rolver- duidelijking, verantwoorde- lijkheden beleggen, bedrijfs- voering partner invullen, opdrachtgeverschap en op- drachtnemersrol, kernwaar- den body geven etc. Kortom de 7 S-en hernieuwd vormge- ven (organisatie inrichting).	<ul style="list-style-type: none"> • Organisatievisie (met grote mate van betrokken- heid medewerkers) opstellen. • Organisatie inrichtingsprincipes opstellen. • Inrichtingsprincipes worden vorm gegeven. • Vieren van succesfactoren.
	Elkaar kennen – elkaar ver- trouwen – samenwerken.	<ul style="list-style-type: none"> • Leuke activiteiten met elkaar doen; • Op tafel brengen wat er speelt, wat betekent dit, hoe gaan we dit verbeteren. • De MO-resultaten aanpakken: bespreken, verbe- teren, vasthouden.

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?
	Realiseren duurzaam inzetbaar personeel en gevarieerd medewerkersbestand.	Inzetten van diverse middelen om flexibiliteit en mobiliteit te bevorderen: <ul style="list-style-type: none"> • Aanbieden opleidingen en trainingen • Ter voorkoming van beroepsziekten bij brandweer investeren in arbeidshygiëne (persoonlijke middelen + inrichting kazernes) • Investeren in leiderschap (gericht op kwaliteit werkrelaties, ontwikkeling talent en duurzame inzetbaarheid personeel)
Organisatie is in control	De begroting, de tussenrapportages en de begroting zijn adequaat en transparant.	De plannings worden gerealiseerd en de opgeleverde producten voldoen aan wet- en regelgeving.
	De organisatie kent een adequate (financiële) beheersing.	Doorontwikkelen van instrumentarium dat inzicht geeft in de relaties tussen de inzet van middelen enerzijds en de prestaties en de effecten anderzijds.
	De organisatie werkt doelmatig en rechtmatig.	Periodiek toetsen van werkprocessen aan doelmatigheid en rechtmatigheid.
Het bevorderen van lerend vermogen	Kwaliteit inzetten als middel om als organisatie blijvend te leren, ontwikkelen en vernieuwen.	Met de sectoren en over sectorgrenzen vormgeven van de kwaliteitsonderzoeken. Op basis van de visitatie (najaar 2017) komen tot thema's voor doorontwikkeling, vernieuwing en verbetering van de organisatie.

Thema's uit het Regionaal Beleidsplan	Wat gaan we hiervoor doen?
Informatievoorziening	<ul style="list-style-type: none"> • Zie doelenmatrix
(Risiko)communicatie	<ul style="list-style-type: none"> • Voorlichtingsactiviteiten naar doelgroepen en objecten • Versterken risicocommunicatie • Vergroten vakbekwaamheid crisiscommunicatie • Versterken/bouwen netwerk binnen VR en met ketenpartners

Wat kost het?

Onderstaande tabel bestaat uit de taakvelden overhead, treasury en onvoorzien.

Bedragen * € 1.000	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Lasten			
Personeelskosten	10.502	10.458	10.811
Materiële kosten	1.939	2.231	2.779
Kapitaallasten	251	330	399
Onvoorzien	0	156	159
Totaal lasten	12.692	13.175	14.148
Baten			
Bijdrage provincie	0	0	0
Baten	2.398	1.978	2.015
Incidentele baten	0	0	0
Incidentele lasten	0	0	0
Totaal baten	2.398	1.978	2.015
Resultaat	-10.294	-11.197	-12.133

5 Paragrafen

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

5.1.1 Beleid weerstandsvermogen en risico's

In 2014 is door de VRGZ een nieuwe nota 'Risicomanagement, voorzieningen en weerstandsvermogen' opgesteld. Het bestuur nam hierover besluiten op 12 februari 2015. Dit jaar zijn bij de verschillende organisatieonderdelen de risico's in kaart gebracht. Deze risico's zijn gerubriceerd en gewaardeerd:

- Het complete overzicht van de risico-inventarisatie (en de voorgestelde of genomen beheersmaatregelen) wordt één keer per vier jaar besproken met het algemeen bestuur.
- In de tussentijdse periode wordt een samenvatting van de risico-inventarisatie opgenomen in de begroting en de jaarrekening. Zie paragraaf 5.1.3 Risicobeheersing.
- Bij het uitbrengen van de financiële rapportages (begroting, jaarrekening en twee maal per jaar tussentijdse cijfers) worden nieuwe of verdwenen risico's als mutatie gemeld in de paragraaf Risicobeheersing.
- De frequentie van de rapportage over risico's wordt groter als daar aanleiding voor is.
- Voor de omvang van de algemene reserve Crisis- en rampenbestrijding wordt 5% van de omzet genomen als streefwaarde. Zie paragraaf 5.1.2 Weerstandsvermogen.
- Voor de omvang van de reserve RAV wordt 10% van de omzet genomen als minimumnorm en 15% als streefwaarde.

De begroting is met inachtneming van bovenstaand beleid opgesteld.

5.1.2 Weerstandsvermogen

5.1.2.1 Programma Crisis- en rampenbestrijding

Algemene reserve Crisis- en rampenbestrijding	Begroting 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021
Bedragen * € 1.000,-				
Norm eigen vermogen is 5% van de omzet	2.332	2.332	2.318	2.318
Algemene reserve rampenbestrijding	1.497	643	-495	-1.633
Percentage eigen vermogen van de omzet	3%	1%	-1%	-4%

Bij de gepresenteerde cijfers wordt er van uitgegaan dat de voorstellen voor bestemming van het resultaat 2016 door het bestuur worden overgenomen.

5.1.2.2 Programma RAV

Reserves aanvaardbare kosten RAV	Begroting 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021
Bedragen * € 1.000,-				
De minimale norm is 10% van de omzet	1.943	1.943	1.943	1.943
De streefwaarde is 15% van de omzet	2.914	2.914	2.914	2.914
Reserve aanvaardbare kosten MKA en RAV	2.780	2.780	2.780	2.780
Percentage eigen vermogen van de omzet	14%	14%	14%	14%

In bovenstaande doorkijk wordt de streefwaarde van 15% niet gehaald, maar blijft de RAV ruim boven de minimale waarde van 10%.

5.1.3 Risicobeheersing

Conform het voorstel aan het algemeen bestuur wordt in deze paragraaf een financiële samenvatting van de risico's opgenomen (bedragen x € 1.000,-):

	Totaal van verwachtingswaarde afzonderlijke risico's	Totaal van noodzakelijke risico-capaciteit na weging van verwachtingswaarde met kans voor beide programma's	Totaal van noodzakelijke risico-capaciteit na weging van verwachtingswaarde met kans programma C & R	Totaal van noodzakelijke risico-capaciteit na weging van verwachtingswaarde met kans programma RAV
Nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's	1.975	1.646	522	1.124
Maatschappelijke risico's	1.075	356	333	23
Economische risico's	700	280	196	84
Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency	3.775	2.115	972	1.143
Totaal	7.525	4.397	2.023	2.374

Ten opzichte van vorig jaar hebben zich de volgende mutaties voorgedaan:

Gewijzigde risico's

- Indexering CAO's: wordt gezien als onderdeel economische omstandigheden.

Vervallen risico's

- Werkkostenregeling: inmiddels is behoorlijk inzichtelijk wat aan lasten verwacht kan worden en is het mogelijk deze post te budgetteren;
- Spreiding en beschikbaarheid ambulances: betreft baten en lasten die elkaar zouden moeten opheffen.

Nieuwe risico's

- Functiewaardering ambulanceverpleegkundigen: als gevolg van concurrentie op de arbeidsmarkt wordt de functie van ambulanceverpleegkundige mogelijk hoger ingeschaald;
- Leeftijdsopbouw en mobiliteit: onder andere wijziging van de pensioenleeftijd geeft oorzaak voor benodigde acties/gewijzigd personeelsbeleid voor de komende jaren;
- Informatiebeveiliging/veiligheid: gegevens dienen beveiligd te zijn en privacy gewaarborgd. Mogelijk gevolg van een datalek is een boete en kosten voor nieuwe beheersmaatregelen;
- Concurrentie op de arbeidsmarkt RAV: het verschil in lasten van inhuur ten opzichte van de lasten van vast personeel wordt als risico opgenomen.

5.1.4 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn opgenomen conform de nieuwe bepalingen in het BBV.

Verloop van de kengetallen						
Kengetallen	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Netto schuldquote	71,78%	90,04%	100,57%	97,23%	101,54%	96,13%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	71,78%	90,04%	100,57%	97,23%	101,54%	96,13%
Solvabiliteitsratio	7,07%	7,98%	5,65%	4,18%	2,74%	1,13%

De schuldquote en het solvabiliteitsratio laten een negatieve trend zien. Oorzaak is de overname van de kazernes en het relatief hoge investeringsvolume. Gevolg hiervan is dat het renterisico toeneemt. Om dit risico te verkleinen zijn veelal leningen met een langere looptijd aangetrokken en met een vast rentepercentage.

5.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Een overzicht van de geplande en gerealiseerde investeringen is opgenomen in de bijlage bij deze begroting. In zijn algemeenheid worden kapitaalgoederen van de VRGZ onderhouden en vervangen na afloop van de economische levensduur. Daarnaast voert de VRGZ als eigenaar het onderhoud van de brandweerkazernes en –posten uit. Om deze onderhoudskosten te kunnen egaliseren wordt gebruik gemaakt van een voorziening op basis van een Meerjarig OnderhoudsPlan (MOP) met een planningshorizon van 10 jaar.

5.3 Financiering

5.3.1 Beleidsvoornemens tav risicobeheer en financieringsportefeuille

Risicobeheer

Het verstrekken van leningen en garanderen van rente en aflossing van leningen is de VRGZ niet toegestaan.

Financieringsportefeuille

De hoeveelheid geld die nodig is voor de uitvoering van de verschillende taken van de organisatie wordt beheerd door de treasuryfunctie. Werkwijze, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het treasurystatuut. Dit statuut is op 5 november 2015 door het algemeen bestuur vastgesteld. De VRGZ voert een risicomijdend beleid.

Voor de VRGZ geldt het schatkistbankieren voor decentrale overheden. Dit houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse Staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen.

5.3.2 Rente

In onderstaand renteschema worden de rentelasten, de toerekening aan taakvelden en het renteresultaat weergegeven (bedragen x € 1.000,-):

	Begroting 2018
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.160
b. De externe rentebaten	-
Totaal door te rekenen externe rente	1.160
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-
Totaal c.	-
Saldo door te rekenen externe rente (a+b+c)	1.160
d1. Rente over eigen vermogen	-
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	-
De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente	1.160
e. De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	1.194
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	34

Kasgeldlimiet

Jaarlijks geeft het ministerie van Financiën aan welk bedrag mag worden gefinancierd met kortlopende geldleningen; de kasgeldlimiet. Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden, moet de kortlopende schuld worden omgezet in een langlopende schuld.

Bedragen * € 1.000,-	1e kwtr 2018	2e kwtr 2018	3e kwtr 2018	4e kwtr 2018
Omvang begroting per 1 januari (is grondslag)	67.146	67.146	67.146	67.146
1 Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
- in bedrag	5.506	5.506	5.506	5.506
2 Omvang vlottende korte schuld (+/+)				
- opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
- schuld in rekening courant	0	0	0	0
- gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
- ov. geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
3 Vlottende middelen (-/-)				
- contante gelden in kas	0	0	0	0
- tegoeden in rekening-courant	0	0	0	0
- overige uitstaande gelden < 1 jaar	14.188	12.432	11.701	11.354
Toets kasgeldlimiet				
4 Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	-14.188	-12.432	-11.701	-11.354
Toegestane kasgeldlimiet (1)	5.506	5.506	5.506	5.506
Ruimte (+)/ Overschrijding (-) (1 - 4)	19.694	17.938	17.207	16.860

Renterisiconorm

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken, geeft het ministerie van Financiën ook jaarlijks een renterisiconorm aan. Deze renterisiconorm geeft de omvang van de schuld weer die in een jaar maximaal voor renteconversie in aanmerking mag komen.

Bedragen * € 1.000,-	Begroting 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021
1 Rentehervorming	0	0	0	0
2 Aflossingen	622	622	622	622
3 Renterisico (1+2)	622	622	622	622
4 Renterisiconorm	13.429	13.429	13.429	13.429
5a Ruimte onder renterisiconorm	12.807	12.807	12.807	12.807
5b Ruimte boven renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm				
4a Begrotingstotaal begroting 2018	67.146			
4b Percentage regeling	20%			
Renterisiconorm (4a x 4b)	13.429			

5.4 Bedrijfsvoering

Zie hoofdstuk 4 Interne dienstverlening voor informatie over de bedrijfsvoeringstaken binnen de VRGZ.

5.5 Verbonden partijen

Vanaf de begroting 2018 worden de bepalingen in het BBV met betrekking tot verbonden partijen gevolgd. Er is sprake van een verbonden partij als er een bestuurlijk en financieel belang is waarbij de begrippen 'bestuurlijk' en 'financieel' in het BBV nader worden gedefinieerd (zie de begrippenlijst die in de bijlage is opgenomen). De VRGZ heeft geen organisaties die aan deze definitie voldoen.

6 Financiële begroting

6.1 Uiteenzetting financiële positie

Bedragen * € 1.000

Activa	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021
Vaste Activa						
Materiële vaste activa	53.215	57.420	60.888	58.897	58.942	55.878
Vlottende activa						
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>						
Debiteuren	4.881	3.198	4.881	4.881	4.881	4.881
Debiteuren openbare lichamen	11.365	8.544	11.365	11.365	11.365	11.365
Verrekening deeln. gemeenten	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen Rijksschatkist	10.651	6.155	10.651	10.651	10.651	10.651
Overige vorderingen	552	1.524	552	552	552	552
Sluitpost (incl rekening-courant)	0	-4.995	-10.521	-9.567	-11.302	-9.760
	27.449	14.426	16.928	17.882	16.147	17.689
Liquide middelen	368	0	0	0	0	0
Totaal	81.033	71.846	77.816	76.779	75.089	73.567

Passiva	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021
Vaste Passiva						
<i>Eigen vermogen *</i>						
Reserve aanvaardbare kosten RAV	2.734	2.566	2.734	2.734	2.734	2.734
Subtotaal programma RAV	2.734	2.566	2.734	2.734	2.734	2.734
Alg Reserve C&R	2.599	2.063	1.497	643	-495	-1.633
Bestemde reserves:						
ICT en frictiekosten Huisvesting	398	0	164	0	0	0
Subtotaal programma C&R	2.997	2.063	1.661	643	-495	-1.633
Totaal Eigen vermogen	5.731	4.629	4.395	3.377	2.239	1.101
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van > 1 jaar						
Langlopende leningen	52.183	48.805	51.531	50.879	50.227	49.575
Voorzieningen						
Voorziening groot onderhoud	1.561	558	556	1.190	1.290	1.558
Voorziening niet-actieven	223	0	1	0	0	0
	1.784	558	557	1.190	1.290	1.558
Vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Kasgeldleningen	0	0	0	0	0	0
Nog in tarieven te verrekenen	2.297	0	2.297	2.297	2.297	2.297
Sluitpost (incl rekening-courant)	0	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	19.036	17.855	19.036	19.036	19.036	19.036
	21.333	17.855	21.333	21.333	21.333	21.333
Totaal	81.033	71.846	77.816	76.779	75.089	73.567
EMU-saldo **	2.798	-3.469	-3.225	1.807	-632	2.401

* Uitgangspunt is dat het voorstel voor (toekomstige) resultaatbestemming door het algemeen bestuur wordt goedgekeurd. De standen zijn vanaf de kolom begroting 2017 bijgewerkt op basis van de jaarrekening 2016 tenzij andere gegevens voorhanden zijn.

** Conform vragenlijst berekening EMU-saldo gemeenschappelijke regeling.

6.2 Incidentele baten en lasten

	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bedragen * € 1.000									
Crisisbeheersing en brandweer	317	124	193	50	0	50	50	0	50
Volksgezondheid	100	0	100	0	0	0	0	0	0
Saldo	417	124	293	50	0	50	50	0	50

Meerjarig perspectief

	Begroting 2018			Raming 2019		Raming 2020		Raming 2021	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Bedragen * € 1.000									
Crisisbeheersing en brandweer	50	0	50	50	0	50	0	50	0
Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo	50	0	50	50	0	50	0	50	0

6.3 Stand en verloop reserves

In onderstaand overzicht is opgenomen de verwachte beginstand van de reserves per 31 december 2017, de toevoegingen en onttrekkingen en de verwachte meerjarige eindstanden.

Bedragen * € 1.000	Verwachting	toevoeging	onttrekking	Verwachting ultimo			
	31-12-2017	2018	2018	2018	2019	2020	2021
Algemene reserve C&R	2.350	0	853	1.497	643	-495	-1.633
Bestemde reserve ICT en frictie-kosten Huisvesting	164	0	164	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	2.514	0	1.017	1.497	643	-495	-1.633

6.4 Stand en verloop voorzieningen

In navolgend overzicht is opgenomen de verwachte beginstand van de voorzieningen per 31 december 2017, de toevoegingen en onttrekkingen en de verwachte meerjarige eindstanden.

Bedragen * € 1.000	Verwachting	toevoeging	onttrekking	Verwachting ultimo			
	31-12-2017	2018	2018	2018	2019	2020	2021
Voorziening groot onderhoud	1.044	1.016	1.505	556	1.190	1.290	1.558
Voorziening niet actieven	77	0	76	1	0	0	0
Totaal voorzieningen	1.121	1.016	1.581	557	1.190	1.290	1.558

6.5 Investeringsplanning

Bedragen * € 1.000	Vanuit JR 2016	Begr. 2017	Gew.begr. 2017	Begr. 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021
Sector Brandweer							
Automatisering	0	0	0	0	0	0	0
Inventaris	84	0	84	0	0	0	0
Verbindingsmiddelen en communicatietechnologie	842	430	1.272	0	0	9	0
Vakbekwaamheidsmiddelen	0	0	0	119	140	60	54
Persoonlijke beschermingsmiddelen							
Ademlucht	57	90	146	10	476	131	82
Repressieve kleding	120	287	407	0	41	19	12
Totaal persoonlijke beschermingsmiddelen	177	376	553	10	517	151	94
Vaartuigen							
Bepakkingen	0	0	0	0	0	0	6
Vaartuigen	0	0	0	0	0	11	70
Totaal vaartuigen	0	0	0	0	0	11	76
Voertuigen							
Bepakkingen	311	747	1.058	1.487	260	868	214
Voertuigen	1.843	1.457	3.300	3.409	1.145	3.372	1.884
Totaal voertuigen	2.154	2.204	4.358	4.896	1.405	4.240	2.098
Totaal sector Brandweer	3.256	3.010	6.266	5.026	2.062	4.470	2.322
Sector GHOR							
Voertuigen	0	0	0	0	0	0	80
Totaal sector GHOR	0	0	0	0	0	0	80
Sector VB							
Automatisering	0	125	125	0	0	0	0
Inventaris	0	20	20	0	0	0	0
Totaal sector VB	0	145	145	0	0	0	0
Sector GMK							
Automatisering	248	117	365	24	21	50	190
Totaal sector GMK	248	117	365	24	21	50	190

Bedragen * € 1.000	Vanuit JR 2016	Begr. 2017	Gew.begr. 2017	Begr. 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021
Sector RAV							
Automatisering	185	25	210	105	65	25	25
Inventaris	0	25	25	25	25	25	25
Inventaris medisch	474	100	574	805	25	525	25
Verbouwingen	15	20	35	20	20	20	20
Voertuigen	0	130	130	1.000	1.070	650	405
Totaal sector RAV	674	300	974	1.955	1.205	1.245	500
Ondersteunende diensten							
Automatisering	220	750	970	568	77	45	54
Inventaris	0	50	50	75	75	75	75
Verbouwingen	884	498	1.382	100	100	100	100
Totaal ondersteunende diensten	1.104	1.298	2.402	743	252	220	229
Staf							
Voertuigen	0	0	0	0	45	0	0
Totaal sector staf	0	0	0	0	45	0	0
Totaal	5.282	4.871	10.153	7.747	3.585	5.985	3.320

6.6 Grondslagen en resultaatbepaling, waardering / afschrijvingstermijnen

Grondslagen van resultaatbepaling

De begroting is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft. De cijfers worden nader gepresenteerd en toegelicht in het overzicht baten en lasten programma Crisis- en rampenbestrijding en het programma RAV.

Onderlinge verrekeningen tussen beide programma's zijn opgenomen in het overzicht van baten en lasten per programma. In het overzicht van baten en lasten op het niveau van de totale Veiligheidsregio zijn de onderlinge verrekeningen geëlimineerd.

Vanaf 2016 geldt de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsinstellingen. Samen met andere veiligheidsregio's bekijkt de VRGZ wat hiervan de consequenties zijn. Na overleg met en goedkeuring van de veiligheidsregio's zijn de activiteitenlijst en casussen met de daarbij behorende fiscale conclusies aan de Belastingdienst voorgelegd en besproken. Uiteindelijk zal dit moeten leiden tot voldoende houvast bij het bepalen van de fiscale posities van de afzonderlijke veiligheidsregio's. Op basis van de huidige informatie is de verwachting dat er geen sprake zal zijn van een vennootschapsbelastingplicht.

Grondslagen van waardering

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

Activa

Materiële vaste activa met een economisch nut

De materiële vaste activa (> € 5.000,-) worden gewaardeerd tegen aanschaffings- of vervaardigingskosten, standaard investeringsbedrag of historische aanschafwaarde, verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op economische levensduur of tegen lagere bedrijfswaarde. Kleine, gelijksoortige investeringen worden gebundeld. De afschrijving hiervan start halverwege het jaar. De afschrijvingstermijnen staan op de volgende pagina vermeld.

Er wordt rente over de materiële vaste activa gerekend. Het gehanteerde percentage is 2,00%.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Deze zijn gewaardeerd op nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid. De voorziening oninbaarheid wordt bepaald op basis van de ouderdom van de openstaande posten per balansdatum (statische methode).

Overige activa

Alle overige activa in de balans zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het programma Crisis- en rampenbestrijding bestaat uit een algemene reserve voor Crisis- en rampenbestrijding, een bestemde reserve voor vakantiegeld en een bestemde reserve voor toegangssystemen. Het eigen vermogen van het programma RAV bestaat uit de reserve aanvaardbare kosten RAV. Het eigen vermogen bestaat daarnaast uit het nog te bestemmen resultaat over het laatste boekjaar.

Voorzieningen

De onderhoudsregalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. De planningshorizon bedraagt 10 jaar.

De voorziening niet-actieven is gevormd voor de afdekking van kosten voor niet-actief personeel dat gefinancierd wordt vanuit het programma Crisis- en rampenbestrijding. De kosten van niet-actief personeel in verband met FLO (functioneel leeftijdsontslag) kunnen worden gedeclareerd. Dit geldt voor beide programma's.

De voorzieningen zijn nominaal gewaardeerd. Er wordt geen rente toegerekend aan de voorzieningen.

Voor zover niet anders vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Afschrijvingstermijnen

	Afschrijvings- termijn (oud)	Afschrijvings- termijn*
Persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkleding		
Bluskleiding en beschermingsmiddelen (bluspakken, gaspakken)		5 / 8 / 10
Ademlucht (toestel, cilinder, gelaatstuk)		10 / 15
Automatisering		
Hard- en software		3 / 4 / 5
Telefonie		10
ICT-infrastructuur		15 / 30
Communicatie- en verbindingmiddelen		
Alarmontvanger	4	5
Mobiele Data Terminal	3 / 5	5
Communicatienetwerksysteem (C2000/P2000)		5 / 7
Signalering kazerne		10
Gebouwen en inventaris		
Installaties en testapparatuur ademluchtwerkplaats		8 / 15
Inventaris/meubilair/aggregaat		10 / 15
Verbouwing		10 / 20
Semi-permanente unit		20
Gebouw / kazerne		30 / 40
Medische inventaris		
Medische apparatuur (oa defibrillatoren, autopulse, AED)		5 / 7
Brancards		7
Vaartuigen		
Blusboten		30
Motorboot	10	10 / 15
Hulpboot en trailer		20
Midlife update		10
Bepakking vaartuigen		
Reddingsvest	8	5
Bepakking overig		10 / 15

	Afschrijvings- termijn (oud)	Afschrijvings- termijn*
Voertuigen		
Ambulance en rapid responder		5
MICU-voertuig		7
Tankautospuit, redvoertuig en hulpverleningsvoertuig	15	12 / 15
Schuimblus- en haakarmvoertuig		20
Haakarmbak		15 / 20
Overige voertuigen (vervoer van personen en materiaal)		5 / 7 / 8 / 10
Midlife updates van de diverse voertuigen		4 / 7 / 8 / 10
Inventaris en bepakking voertuigen		
Inventaris Tankautospuit		15
Inventaris overige voertuigen		7
Werken op hoogte	8 / 10	7
Hydraulisch redgereedschap		8 / 15
Pneumatisch gereedschap / hefkussen		10
Meetapparatuur (explosiegevaar-, CO2-meter etc)		5 / 10 / 15
Oppervlakteredding (redbord, redsets ed)	8 / 15	10
Watertransportsysteem		15 / 20
Kettingzaag	8	10
Overdrukventilator	8	10
Draagbare motorspuit	8	10
Warmtebeeldcamera	8	7
Vakbekwaamheidsmiddelen		
Oefenaanhanger en oefencontainer		15
Oefenmiddelen (PPMO)		5 / 8
Simulatiecontainer		3
Oefenterrein		20

* bij een aantal genoemde activa zijn meerdere afschrijvingstermijnen weergegeven. Dit komt doordat onder de genoemde hoofdruubrieken een aantal subcategorieën vallen waarvan het te ver voert ze allemaal hier te vermelden.

6.7 Baten en lasten per taakveld

bedragen x euro 1.000,--	Realisatie 2016			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning									
0.4 Overhead	2.398	12.692	-10.294	1.978	13.018	-11.041	2.015	13.989	-11.974
0.5 Treasury	1.120	1.131	-11	1.233	1.138	96	1.194	1.160	34
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	156	-156	0	159	-159
Subtotaal	3.518	13.823	-10.305	3.211	14.312	-11.101	3.208	15.308	-12.099
1. Veiligheid									
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	43.420	35.219	8.202	43.400	34.404	8.996	44.685	35.691	8.994
7. Volksgezondheid en milieu									
7.1 Volksgezondheid	18.243	16.327	1.916	18.230	16.373	1.857	19.429	17.340	2.089
Totaal taakvelden	65.181	65.368	-188	64.841	65.089	-248	67.322	68.399	-1.017
Resultaat voor bestemming	65.181	65.368	-188	64.841	65.089	-248	67.322	68.399	-1.017
Mutaties reserves	981	398	583	0	0	0	164	0	164
Resultaat na bestemming	66.162	65.766	396	64.841	65.089	-248	67.486	68.339	-853
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	66.162	65.766	396	64.841	65.089	-248	67.486	68.339	-853

Meerjarig perspectief

bedragen x euro 1.000,-	Begroting 2018			Raming 2019		Raming 2020		Raming 2021	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
0. Bestuur en ondersteuning									
0.4 Overhead	2.015	13.989	-11.974	2.015	13.825	2.015	13.825	2.015	13.825
0.5 Treasury	1.194	1.160	34	1.194	1.160	1.194	1.160	1.194	1.160
0.8 Overige baten en lasten	0	159	-159	0	159	0	159	0	159
subtotaal	3.208	15.308	-12.099	3.208	15.144	3.208	15.144	3.208	15.144
1. Veiligheid									
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	44.685	35.691	8.994	44.685	35.691	44.400	35.691	44.400	35.691
7. Volksgezondheid en milieu									
7.1 Volksgezondheid	19.429	17.340	2.089	19.429	17.340	19.429	17.340	19.429	17.340
Totaal taakvelden	67.322	68.339	-1.017	67.322	68.175	67.037	68.175	67.037	68.175
Resultaat voor bestemming	67.322	68.339	-1.017	67.322	68.175	67.037	68.175	67.037	68.175
Mutaties reserves	164	0	164	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	67.486	68.339	-853	67.322	68.175	67.037	68.175	67.037	68.175
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	67.486	68.339	-853	67.322	68.175	67.037	68.175	67.037	68.175

* Taakveld Crisisbeheersing en Brandweer is 100% onderdeel van programma Crisis- en rampenbestrijding en taakveld Volksgezondheid is 100% onderdeel van programma Regionale Ambulancevoorziening.

6.8 Bijdragen deelnemende gemeenten

In 2016 is door het algemeen bestuur de nieuwe verdeelsystematiek omtrent de bijdragen van de gemeenten aan de Veiligheidsregio vastgesteld. De herverdeel-effecten voor 2018 zijn in onderstaande tabel verwerkt. De effecten voor latere jaren zijn niet in dit overzicht opgenomen. Alle cijfers zijn op basis van prijspeil 2018.

Gemeenten	Aantal inwoners **	Gemeentelijke bijdrage 2017	Herverdeel effect	Indexering	Gemeentelijke bijdrage 2018
Berg en Dal	34.700	1.993.519	4.797	61.748	2.060.064
Beuningen	25.282	1.107.737	60.000	36.083	1.203.820
Buren *	26.220	1.826.124	0	56.427	1.882.551
Culemborg *	27.814	1.717.455	-51.535	51.477	1.717.397
Druten	18.550	823.236	60.000	27.292	910.528
Geldermalsen	26.562	1.744.940	-51.699	52.321	1.745.562
Heumen	16.394	1.110.834	-33.900	33.277	1.110.211
Lingewaal	11.175	978.783	-29.545	29.331	978.569
Maasdriel	24.230	1.514.745	0	46.806	1.561.550
Neder-Betuwe	23.330	1.489.612	-44.573	44.652	1.489.691
Neerijnen	12.298	925.630	-23.960	27.862	929.531
Nijmegen	173.450	11.947.324	48.038	370.657	12.366.019
Tiel	41.450	2.267.016	12.693	70.443	2.350.152
Wijchen	40.907	2.134.968	37.878	67.141	2.239.987
West Maal en Waal	18.803	1.246.060	5.994	38.688	1.290.742
Zaltbommel	27.700	1.782.290	5.812	55.252	1.843.355
	548.865	34.610.271	0	1.069.457	35.679.728

* De oorspronkelijke bijdrage van deze gemeenten gaat nog wijzigen als gevolg van huurafspraken / koopovereenkomst. Indien deze bedragen definitief bekend zijn zullen deze op basis van de vastgestelde herverdeelsystematiek worden omgeslagen naar alle gemeenten. Dit heeft tot gevolg dat de bijdragen van alle gemeenten nog gaan wijzigen.

** Bron: inwonersaantallen uit de Begrotingsrichtlijnen 2018 voor gemeenschappelijke regelingen in de regio Nijmegen (BRN).

7 Bijlagen

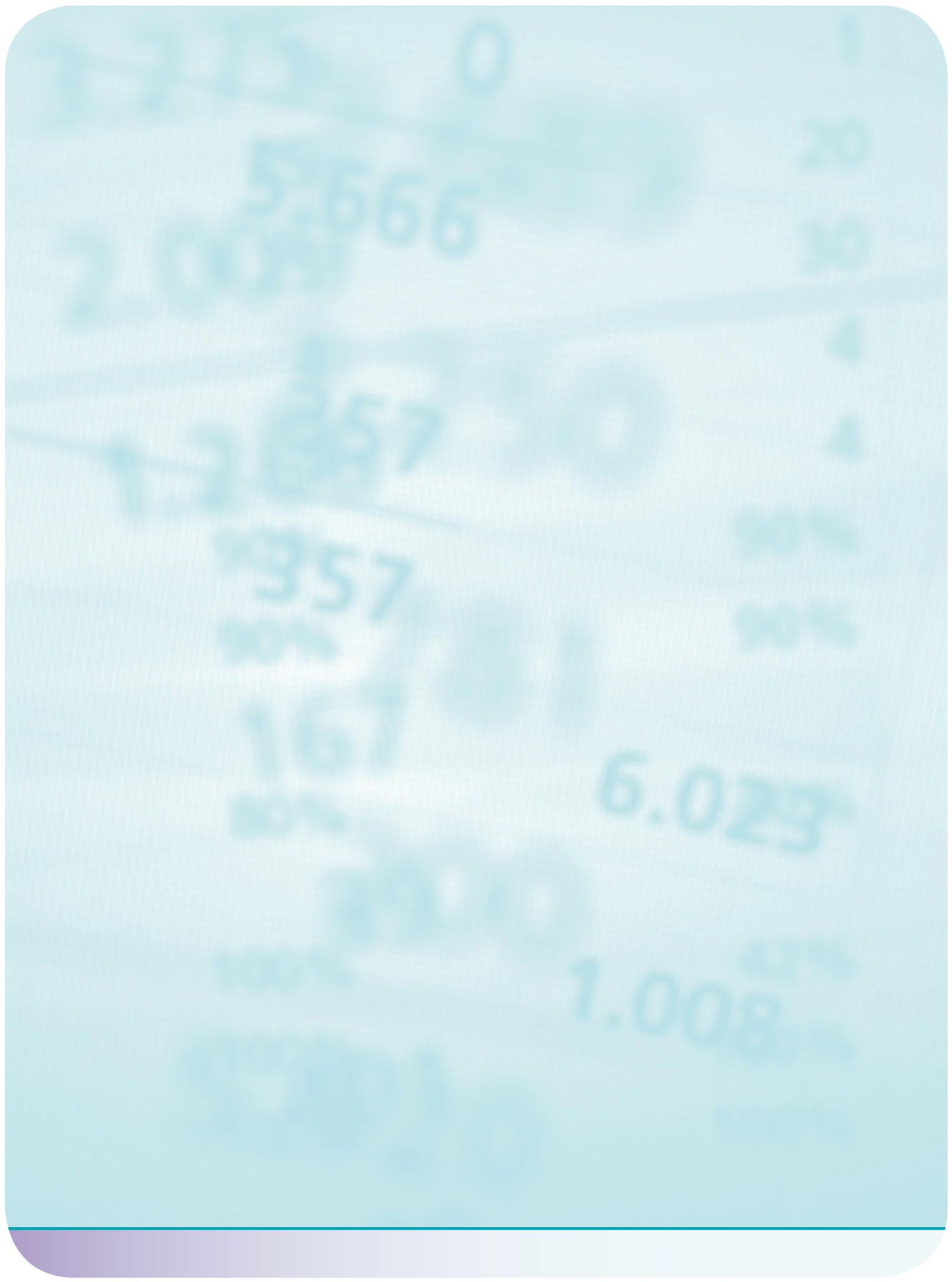
7.1 Begrippenlijst

- a. Uitzettingen: alle uitgezette middelen;
- b. Verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft;
- c. Financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt;
- d. Bestuurlijk belang: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht;
- e. Deelneming: een participatie in een besloten of naamloze vennootschap, waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente aandelen heeft;
- f. CBS: Centraal bureau voor de statistiek;
- g. Rentetypische looptijd; als gedefinieerd in de Wet fido, artikel 1, onder b;
- h. Vaste schuld: het gezamenlijk bedrag van:
 - De schuld uit hoofde van geldleningen met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van één jaar of langer, en
 - De voor een termijn van één jaar of langer ontvangen waarborgsommen;
- i. Netto-vlottende schuld; als gedefinieerd in de Wet fido, artikel 1, onder e;
- j. EMU-saldo: het geraamde onderscheidenlijk gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven van een provincie onderscheidenlijk een gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie;
- k. Niet-effectieve positie: situatie waarin de onderliggende waarde en looptijd van een financieel derivaat niet overeenkomt met de financieringsbehoefte waar het derivaat betrekking op heeft;
- l. Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces;
- m. Taakvelden: eenheden waarin de programma's, bedoeld in artikel 8, tweede lid, of de eenheden in overzichten en bedragen in het programmaplan, bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdelen b tot en met e zijn onderverdeeld;
- n. Economische categorieën: eenheden waarin de baten en lasten van activiteiten binnen een taakveld worden uitgedrukt;
- o. Investerings met economisch nut: investeringen die verhandelbaar zijn en kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.

7.2 Verklaring van afkortingen

AED	Automatische Externe Defibrillator	ODR	Omgevingsdienst Rivierenland
BBV	Besluit Begroting & Verantwoording Provincies en Gemeenten	ODRN	Omgevingsdienst Regio Nijmegen
BDUR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding	OGS	Ongevalbestrijding Gevaarlijke Stoffen
BMT	Brandweer Management Team	OMS	Openbaar Meldsysteem
BOT	Bedrijfsopvangteam	OvD	Officier van Dienst
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen	PAM	Periodieke Arbeidsgezondheidskundige Monitor
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst	PPMO	Periodiek Preventieve Medisch Onderzoek
CACO	Calamiteitencoördinator	RAV	Regionale Ambulance Voorziening Gelderland-Zuid
CoPI	Commando Plaats Incident	RCvD	Regionaal Commandant van Dienst
CRIB	Centraal Registratie en Inlichtingen Bureau	ROvD	Regionaal Officier van Dienst
DJI	Dienst Justitiële Inrichtingen	RRC	Raad van Regionaal Commandanten
DPG	Directeur Publieke Gezondheid	RUD	Regionale uitvoeringsdiensten
DTV	Directieteam Veiligheid	TOOM	Terugdringen onechte en ongewenste meldingen
DVO	Dienstverleningsovereenkomst	TS	Tankautospuit
FIDO	Wet Financiering decentrale overheden	Twaz	Tijdelijke Wet Ambulancezorg
FLO	Functioneel Leefstijdsontslag	VeRA	Veiligheidsregio Referentie Architectuur
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst	VR	Veiligheidsregio
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio	VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
GMK	Gemeenschappelijke Meldkamer	VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure	WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
HOvD	Hoofdofficier van Dienst	Waz	Wet ambulancezorg
Hv	Hulpverlening	Wpg	Wet publieke gezondheid
LCMS	Landelijk Crisismanagementsysteem	Wvr	Wet veiligheidsregio's
MICU	Mobiele Intensive Care Unit		
MKA	Meldkamer Ambulancezorg		
NP	Nurse Practitioner		
NTS	Nederlandse Triage Standaard		

0

5.666

2.029

2.857

3.57

1.67

6.029

3.91

1.008